

TOIVO ON TEONSANA

Ira Custódio

Kuva: Laura Vesa / Lastensuojelun Keskusliitto

Hei, olen Ira. Tänään juttelen:

1. toivosta
2. toivon ruokkimisesta
3. toivon tuottamisesta lapsille, nuorille ja perheille

TUMMIA PILVIÄ KERÄÄNTYY -
ONKO TOIVOA?

ILMASTOKRIISI JA
LUONTOKATO

YKSINÄISYYS

TOIMEENTULO JA
PALVELUJEN
SAATAVUUS

RASISMI, VIHAPUHE

ERiarvoistuminen

VELKAANTUMINEN

VÄKIVALLAN
LISÄÄNTYMINEN

SODAT

KIUSAAMINEN

Toivo on uskoa
muutoksen
mahdollisuuteen.

"Hyväosaisen on helpompi odottaa parempia aikoja."

NÄE MUUTOKSEN MAHDOLLISUUS – USKALLA TOIVOA

- Näe hyvä! Mitä ja missä jo tehdään oikein, hyvin tai toisin?
  - Jos ei missään, uskalla kuvitella toisenlaisia todellisuuksia ja puhua niistä (vaikka siihen ei aina kannusteta).
  - Näytä itse toisin toimimalla, mikä on mahdollista.
- Muista: monet tärkeät asiat, kuten ihmisoikeudet, eivät ole aina edenneet riemumarssia tai ilman vastustusta.
  - Monet isot muutokset ovat olleet aikalaisten mielestä mahdottomia, liian kalliita, haihattelua jne.

Toivoa tuotetaan
mahdollisuuksia ja
näköaloja luomalla.

Lasten ja nuorten avovastauksia kysymykseen, mitkä seikat kysytyien muutosilmiöiden ulkopuolelta vaikuttavat heidän tilanteeseensa Suomessa.

"Vanhemmat ovat usein liian välinpitämättömiä. Tasapainoa välinpitämättömyyden ja äärimmäisen tiukkuuden välillä on vaikeaa löytää."

"Lapsiperheiden rahatilanne saattaa olla yllättävän huono joka saattaa huolestuttaa nuorta."

"Se että lapset nähdään lähinnä vain lapsina eikä oikeina henkilöinä (ei koske aivan kaikkia)."

"Osa lapsista ei liiku enään niin paljon kuten jotkut eivät pääse enään kyykkyyyn."

"Kiusaaminen!!!"

"Kaikki lapset ei saa tarvitsemaansa apua eikä he voi kertoa siitä kenellekään."

"Yleistyvä masennus ja uhat mielenterveydelle. Minusta tuntuu, että yhä useampi (erityisesti nuori) kokee jaksamattomuutta ja merkityksettömyyden tunteita opinnoistaan ja elämästään."

"Kesätöitä pitäisi saada nuorille, kokemus, että kelpaa ja onnistuu, saa omaa rahaa."

"Menestymispaineet muuttavat asenteita lapsiin. Lapsista tehdään onnistujia ja epäonnistujia."

"Sosiaalinen media ja sen käyttö hyvin nuorten lasten kesken."

- 1 Vahvistetaan lasten ja nuorten hyvinvointia
- 2 Suojellaan jokaista lasta
- 3 Tasataan mahdollisuuksia
- 4 Pidetään ohjenuorana lapsen oikeudet

Toivotaan ruokitaan
teoilla jotka vievät
kohti haluttua
muutosta.

"somar"

Václav Havelia mukailleen,

toivo ei ole varmuutta siitä että asiat
kääntyvät hyväksi vaan varmuus siitä
että jotkin asiat ovat tekemisen
arvoisia riippumatta siitä miten käy.